

El Govern aprova el retorn de les restriccions dures

Vol reduir aforaments, tancar l'oci nocturn, reinstaurar el toc de queda i forçar el teletreball

Es preveu que la proposta, que haurà d'aprovar el TSJC, s'apliqui dijous i duri uns 15 dies

Elena destitueix Trapero i canvia la cúpula dels Mossos

El conseller d'Interior escull el comissari Josep Maria Estela (al centre), fins ara cap a Tarragona, per liderar "una nova etapa", amb Rosa Bosch i Eduard Sallent, amb l'objectiu de "fer el relleu generacional" al cos, "modernitzar-lo" i "feminitzar-lo"

El major s'havia convertit en una icona incòmoda per als partits independentistes

Des de l'arribada del nou Govern, Trapero ha viscut set mesos de tensió

ara
ara
ara
ara.cat

DIMARTS
21 DE DESEMBRE DEL 2021
NÚMERO 4006

1,50 EUROS

FINS A UN 30% D'ESTALVI
PER ALS SUBSCRIPTORES
DE PAPER

SUBSCRIPCIONS.ARA.CAT

ara

ACTE

ESTACIONS
D'ESQUÍ I
TURISME D'HIVERN

L'ARA entrevista Toni Sanmartí

GRATUÏT

Escaneja el codi QR i
comparteix els teus dubtes i
preguntes sobre la qüestió

ara

AQUEST NADAL,
REVIU LA MÀGIA
DE HARRY POTTER

Preu: 79,65 €
Fins al 7 de gener.
Disponible online

P 26 / 34

NADAL

Maria Arnal
torna el Cant
de la Sibil·la
al món pagà

La cantant se suma al
MNAC als altres concerts
previstos aquest Nadal

FESTIVAL CLASSICS

Els trucs
secrets per
triomfar amb
l'escudella

El cuiner de l'Hispania
revela alguns consells per
fer la recepta tradicional

P 28

CULTURA

Aquest és
el neologisme
del 2021:
'negacionisme'

Entre els finalistes
de la votació hi havia
'cigènere' i 'edatisme'

Política

RELLEU ALS MOSSOS

El Govern destitueix Traperero i remodela la cúpula dels Mossos

L'executiu tria el comissari Josep Maria Estela per a "una nova etapa"

PAU ESPARCH / DAVID MIRÓ
BARCELONA

"Una nova etapa que requereix nous lideratges". Per això, va explicar ahir el conseller d'Interior, Joan Ignasi Elena, el major dels Mossos, Josep Lluís Traperero, ha deixat de ser-ne el cap. Elena el va destituir ahir i ha impulsat una remodelació de la cúpula del cos poc més d'un any després que el seu antecessor, Miquel Sàmper, restituis Traperero en el càrrec un cop va ser absolt dels delictes de rebel·lió i sedició per l'Audiència Nacional. La decisió feia mesos que es madurava al Govern, fruit de la tensió entre la cúpula actual del cos, amb Traperero al capdavant, i la direcció política de la conselleria.

Oficialment, però, Elena va assegurar ahir en roda de premsa que no hi havia "cap problema" amb Traperero, que "confiava i confia" en el major i que espera que continuï al cos desenvolupant tasques que encara no s'han concretat. Segons el conseller, Traperero li ha manifestat la voluntat de mantenir-se "en alguna activitat" als Mossos i s'han emplaçat a parlar-ne les pròximes setmanes, després de les festes de Nadal. El substitut de Traperero serà el comissari en cap Josep Maria Estela, fins ara cap de la regió policial de Tarragona. Juntament amb Estela, la intendent Rosa Bosch i el comissari

Eduard Sallent –que va liderar el cos des del juny del 2019 fins al novembre de l'any passat– s'incorporaran a la nova cúpula.

La nova etapa als Mossos passa, segons Elena, pel "relleu generacional del cos", per "feminitzar-lo" i per "modernitzar-lo". De fet, s'havia especulat que el màxim comandament el pogués ocupar una de les tres úniques comissàries dels Mossos: Cristina Manresa, que va ser la primera dona a obtenir aquest rang –ho va fer alhora que Traperero–. Fonts coneixedores de la qüestió han explicat a l'ARA que Manresa tampoc acaba de tenir bona sintonia ni s'ha guanyat la confiança de la direcció política d'Interior. Sigui com sigui, per al conseller Estela és "la persona més adequada". Curiosament avui una dona, Victoria Landa, serà nomenada per primera vegada directora de l'Ertzaintza.

La decisió de situar a la cúpula dos comissaris però també una intendent –una categoria inferior– és una declaració d'intencions de la conselleria. L'estructura tradicional de la policia situa els comandaments de més rang a la part alta de l'organigrama, i aquesta jerarquia acostuma a aplicar-se a la resta de llocs. Per això ha generat suspicàcies dins del cos que no s'hagi respectat aquest principi, però a la vegada és un missatge de la direcció política que aquest no és un criteri tan determinant per triar els comandaments. Tanmateix,

Aclariment
Elena diu que no hi havia "cap problema" amb el major i que hi "confia"

Paritat
Tot apunta que la direcció operativa la completarà una inspectora de portaveu

Traperero continuarà sent l'únic major i mantindrà la categoria perquè és vitalícia.

Elena va afirmar que al marge d'Estela, Bosch i Sallent, designats per formar la Prefectura dels Mossos –la direcció operativa–, la resta de l'estructura la decidirà la nova cúpula, i l'únic requisit que els han demanat és que almenys un terç siguin dones. Tot apunta que la Prefectura la completarà la inspectora Montse Escudé com a portaveu del cos, i així serà paritària. Pel que fa a l'organigrama, Estela va avançar que es podria conèixer aquesta setmana, però no es descarta que més endavant s'acabi de configurar amb els comissaris que surtin d'una promoció que encara està en procés.

Menys vinculats a Traperero

Sense que Elena ho verbalitzés, la nova cúpula no té tanta vinculació amb els comandaments més habituals en la trajectòria de Traperero, que en aquest últim any s'havia tornat a envoltar del comissari Ferran López –la mà dreta del major en l'1-O, que el va substituir pel 155 i que a l'estiu es va agafar una excèndia per anar al Barça, d'on ha acabat sortint–, el comissari Miquel Esquius –que va ser el cap entre el 2018 i el 2019 en substitució de López– i el comissari Joan Carles Molinero –que ha fet de portaveu i que també va estar al costat de Traperero en l'1-O–. En canvi, Estela i Sallent

són de l'última promoció de comissaris, del 2019. La conselleria pretén millorar la relació entre la direcció política i l'operativa, però fonts pròximes al major consideren que el relleu és "fruit de la intenció de condicionar políticament el cos".

Sense retrets públics cap a Traperero, el conseller va reivindicar que aquesta nova etapa serà "coral", tot i que va afegir –una idea present en tota la seva intervenció– que això "no significa" que aquest principi

Set mesos de tensió als Mossos contra les "imposicions"

P.E.
BARCELONA

Que el cap dels Mossos comparegui al Parlament és gairebé inaudit. El major Josep Lluís Traperero va ser el primer que ho va fer el 2013, quan llavors hi va anar citat per la comissió que va acabar prohibint les pilotes de goma. Si res no hagués canviat, hi hauria d'haver tornat aviat en el marc de la comissió que presideix Dolors Sabater

(CUP), que pretén redefinir el model de la policia catalana. Però aquesta compareixença ja la farà la nova cúpula dels Mossos, que a partir d'ara estarà liderada pel comissari en cap Josep Maria Estela.

La comissió del Parlament ha acabat d'accentuar el malestar entre els comandaments, perquè entenen que s'ha tornat a posar el focus sobre el cos quan no fa ni una dècada que ja va passar el mateix. La comissió vol revisar les eines que utilitzen els antiavalots i plantejar

Clau
La comissió sobre la policia al Parlament ha accentuat el malestar al cos

nous mecanismes de control intern a la policia. Per això durant la celebració de l'acte nacional del Dia de les Esquadres, fa dos mesos, Traperero va defensar que la transparència i la rendició de comptes es fessin "des de l'autoexigència i no necessàriament des de la imposició". El major ho deia després que els últims mesos els Mossos també s'haguessin convertit en un dels cavalls de batalla de l'acord d'ERC i la CUP per invertir Pere Aragonès, que incloïa diverses reclamacions.

La CUP demanava que els anti-disturbis deixessin de fer servir el foam mentre no es fes públic el protocol d'ús d'aquesta eina –que es va difondre–, que es retiressin les acusacions contra manifestants –cosa que s'ha començat a fer– i que el cos d'advocats d'Interior s'unifiqués en l'estructura central de la Generalitat. El conseller Joan Ignasi Elena (ERC) encara té pendents altres punts de l'acord, com per exemple que en els desnonaments que afectin famílies o persones vulnerables no hi participin els antiavalots.

Tant els comandaments com la plantilla –els sindicats han posat el crit al cel en diverses ocasions– han

LA FISCALIA VOL INVESTIGAR GARRIGA

La Fiscalia va demanar ahir al TSJC que assumeixi la investigació per desobediència que s'havia iniciat al jutjat 13 de Barcelona contra la consellera de Cultura, Natàlia Garriga, per haver col·laborat amb l'1-O.

SUBIRATS ASSUMEIX EL CÀRREC

El nou ministre d'Universitats, Joan Subirats, va prometre ahir el càrrec al Palau de la Zarzuela. Després es va fer l'acte de traspàs de cartera amb el ministre sortint, Manuel Castells, de qui va lloar la feina feta.

Un policia convertit en una icona incòmoda

El major no s'ha casat mai amb cap ideal ni lideratge polític, i això li ha generat recels

MONTSE RIART / PAU ESPARCH
BARCELONA

Si hi ha una màxima que defineix la carrera professional de Josep Lluís Trapero com a policia és la de l'obsessió pel compliment de la llei. El major dels Mossos mai s'ha casat amb altres idees ni lideratges polítics que no fossin la defensa de la llei i del cos, i això l'ha convertit en una icona incòmoda tant per als que en algun moment el van presentar com un heroi com per als que van voler veure-hi un enemic.

Va néixer el 1965 a Badalona i es va criar en un barri obrer de Santa Coloma de Gramenet. Va començar a estudiar biologia a la universitat, tot i que va deixar la carrera per presentar-se a unes oposicions d'auxiliar administratiu a la Generalitat, que va guanyar. Quan feia un parell d'anys que treballava d'administratiu i veia que no tenia vocació per a aquella feina, va agafar per sorpresa la seva família anunciant-los que optaria a ser mossos. Va descobrir la professió i va tenir clar que no la deixaria. Des dels 23 anys és policia.

Trapero no tenia cap padri al cos. Va escalar des de baix, guanyant-se els galons, i entremig es va llicenciar en dret. Va entrar a l'Escola de Policia de Catalunya el 1989 i va passar per diverses destinacions abans de convertir-se en comissari en cap el 2013. A Girona va treballar a l'àrea d'investigació criminal, on va decidir especialitzar-se fins a ocupar els càrrecs més alts de la Comissaria General d'Investigació Criminal. La designació com a comissari en cap li va arribar abans del que s'esperava, amb 47 anys, de la mà del conseller Ramon Espadaler. Per davant seu hi havia altres comandaments que havien ascendit abans que ell, i això va fer que es guanyés alguns recels.

Fora del cos també en va generar. Trapero volia posicionar els Mossos com a policia judicial, un paper que a Catalunya sempre havia tingut la Guàrdia Civil. La competència entre cossos va posar els Mossos i el mateix Trapero en el punt de mira d'algunes investigacions judicials, com ara el cas Macedònia, la suposada trama de connivència entre policies i narcotraficants, si bé mai va arribar a ser investigat.

Es arran d'aquest cas que es va trencar la relació amb qui acabaria sent el cervell de la investigació del Procés que va portar Trapero al banc dels acusats: el ti-

nent coronel Daniel Baena, cap de la policia judicial de la Guàrdia Civil.

L'abril del 2017 el president Carles Puigdemont va designar Trapero com a major, un càrrec que havia estat vacant durant una dècada. Però el que va convertir-lo en un heroi a ulls de la ciutadania va ser la gestió dels atemptats de Barcelona i Cambrils l'agost del 2017.

Complir amb proporcionalitat

Sense temps per pair el 17-A, Trapero ja estava gestionant la resposta policial a l'1-O, que el va convertir encara més en una icona per a alguns sectors i en un traïdor per a uns altres. El major tenia clar que els Mossos, com a policia judicial, havien de fer complir la llei, però amb proporcionalitat. Baena l'havia posat en el punt de mira pel dispositiu del 20-S i va construir el relat de la "passivitat" i la rebel·lió arran de l'1-O. Però l'Audiència Nacional va absoldre Trapero, que va ser apartat amb el 155 i va estar tres anys a l'ombra.

Després de l'absolució, el conseller Miquel Sàmper el va restituir i el major va poder tornar al capdavant dels Mossos, i també va recuperar la seva vida. Però els recels que havia despertat Trapero, sobretot amb el seu pla per detenir el Govern, al final l'han convertit en una figura incòmoda per a tothom. —

s'incomplís en l'etapa anterior. Malgrat aquest intent d'evitar les friccions, el nou comissari en cap dels Mossos va fer servir paraules més taxatives: "Volem desterrar la primera persona del singular i la convertirem en la primera persona del plural". Va quedar clar que Interior vol evitar els personalismes, i en la resta del seu discurs Elena va repetir el projecte que manté des de fa temps per a la policia catalana, amb el 2030 com a horitzó.

percebut aquesta revisió constant de la policia com una politització de la seva feina. En canvi, Elena ha assegurat que combatrà "la instrumentalització", però que als Mossos "mai els han fet por els processos de millora ni el debat polític". Quan el conseller va arribar a Interior va mantenir Trapero com a cap operatiu del cos, però en cap moment hi ha hagut sintonia, i tant JxCat com ERC havien deixat de confiar-hi. Elena també va mantenir Pere Ferrer com a director general —el càrrec polític— de la policia, i després de poc més de mig any ha volgut moure les peces de la seva mà. —

Estela té 51 anys, cinc menys que Trapero, és llicenciat en dret, té un màster en polítiques públiques de seguretat i ha treballat en sis de les nou regions policials del país. Bosch té 49 anys, és diplomada en activitats i empreses turístiques i postgraduada en polítiques de seguretat i ha portat l'àrea de cooperació internacional del cos. Pel que fa a Sallent, que torna a la cúpula després de ser-ne comissari en cap, té 49 anys, és llicenciat en filosofia i ara és el cap de la regió policial metropolitana sud. Estela va assegurar que les seves prioritats seran la proximitat, la relació amb les policies locals i amb els altres cossos i forces de seguretat de l'Estat, amb la judicatura i la Fiscalia i amb el territori.

Reacció dels partits

El cessament de Trapero va marcar les compareixences d'ahir dels partits. Les dues formacions del Govern, ERC i JxCat, van fer pinya i es van pronunciar en la mateixa línia: "respecte" per la decisió i "agraïment" per la feina feta pel major. Els republicans, que piloten la conselleria d'Interior, atribueixen el cessament al "relleu generacional" al cos. El més crític va ser el PSC, que no comparteix la decisió. —

D'esquerra a dreta, la intendent Rosa Bosch; el conseller d'Interior, Joan Ignasi Elena; el comissari Eduard Sallent i el comissari en cap Josep Maria Estela durant la roda de premsa d'ahir per presentar la nova cúpula.

CÈLIA ATSET

RELLEU ALS MOSSOS

El 17-A i l'1-O: els dos episodis que marquen el llegat del major

De referent pels atemptats a criticat pel pla per detenir el Govern

OT SERRA
MADRID

Josep Lluís Trapero ha sigut el major dels Mossos d'Esquadra més conegut per la ciutadania, sobretot perquè era el màxim responsable operatiu del cos durant els atemptats del 17 d'agost del 2017 a Barcelona i Cambrils i durant el referèndum i la declaració d'independència d'octubre del mateix any. També és l'únic que ha sortit absolt d'un judici per rebel·lió i sedició.

Pla per detenir el Govern

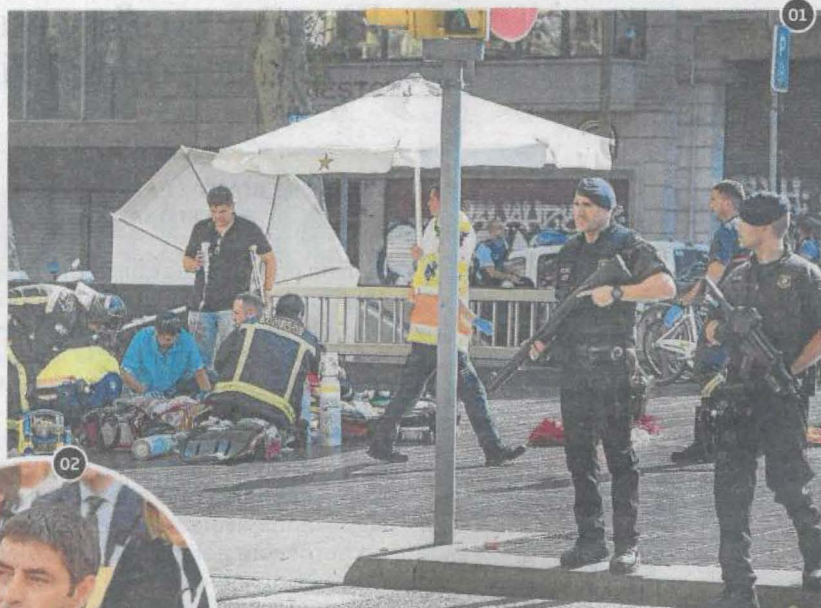
De la paella amb Puigdemont a oferir al TSJC la seva detenció. Als procediments judicials contra l'1-O, Trapero va ser acusat de connivència amb els líders independentistes. El 2016 s'havien fet virals imatges d'una paella que la periodista Pilar Rahola va organitzar a Cadaqués amb l'expresident Carles Puigdemont i Trapero. Però durant la seva compareixença com a testimoni al judici del Tribunal Suprem el 14 de març del 2019 va separar la vida privada de la professional: per distanciar-se del relat acusatori, va explicar que havia ordenat dissenyar un pla per detenir el Govern a les portes de la DUI si la justícia així ho requeria. El 23 de març del 2018 ja ho havia revelat a la magistrada de l'Audiència Nacional Carmen Lamela quan el va citar a declarar en fase d'instrucció.

A molts ciutadans els va sorprendre la contundència amb què Trapero va desmarcar-se dels plans independentistes. El record de l'1-O era d'uns Mossos que no van optar per la violència policial de la Policia Nacional i la Guàrdia Civil i que, en molts llocs, van contemporitzar amb la votació. A l'Audiència Nacional, ja com a acusat, va detallar el pla i va enviar-ne una còpia, tot i que en el seu moment no es va redactar per evitar filtracions. S'hauria d'ingredit el president Puigdemont i els consellers al Palau de la Generalitat o al del Parlament i se'ls hauria traslladat fins al complex central dels Mossos a Sabadell, per posar-los a disposició dels tribunals.

El paper a l'1-O

El xoc amb De los Cobos i els avisos al Govern

Els dies previs a l'1-O, a Trapero el va molestar que la Fiscalia nomenés el tinent coronel de la Guàrdia Civil Diego Pérez de los Cobos coordinador del dispositiu policial conjunt de cara al referèndum. No tenien una relació personal especialment bona i, a més, el major volia preser-

01. La Rambla de Barcelona el 17-A. FRANCESC MELCION. 02. Trapero, a l'Audiència Nacional. EFE. 03. L'1-O a Sant Vicenç dels Horts. MANOLO GARCÍA

var l'autonomia de la policia catalana. El major va delegar en el seu número 2, Ferran López, la presència dels Mossos a les reunions de coordinació amb la Guàrdia Civil i la Policia Nacional.

El que no es va conèixer fins al judici és que la cúpula del cos va acudir el 26 i el 28 de setembre al Palau de la Generalitat per intentar convèncer Puigdemont de desconvocar l'1-O. Els Mossos van estar a punt de sortir en roda de premsa per donar un missatge contrari al referèndum, però finalment no ho van fer.

L'absolució i la restitució

La defensa de Trapero sempre va creure en la innocència. Després de la DUI, Trapero es va llevar cessat pel 155 de Mariano Rajoy i amb un procés judicial ja obert. La condemna del Suprem als líders de l'1-O va suposar una pedra en el camí, perquè resolgia que hi havia hagut col·laboració entre la policia i el Govern. Amb tot, la defensa del major sempre va creure en l'absolució.

El 21 d'octubre del 2020, la sentència absoluta del jutge Ramón Sáez -ara magistrat del TC- va ser una estocada a la Fiscalia i al relat de De los Cobos. Al cap d'uns dies, el 12 de novembre, Trapero va acceptar la restitució proposada pel llavors conseller d'Interior, Miquel Sàmper. Tant a Catalunya com a Madrid es destaca ara que la relació entre els tres cossos policials és fluida.

Els atemptats del 17-A

Trapero, fenomen social. Abans del Procés, Trapero s'havia convertit en un fenomen social pels atemptats del 17-A. Molta gent va canalitzar la commoció en la figura del major, que compareixia amb serenitat i contundència a les rodes de premsa. La seva frase "Bueno, pues molt bé, pues adios" a un periodista que demanava una resposta en castellà va acabar fins i tot en lema de samarretes. Al judici sobre el 17-A el protagonisme va ser per a càrrecs inferiors dels Mossos i Trapero només hi va acudir de públic. —